

- **Gebruikte kleurcoderingen:**
- **Rood:** Geen voortgangs- en verantwoordingsinformatie opgenomen.
- **Geel:** Opgenomen voortgangs- of verantwoordingsinformatie gaat deels over voornemen uit begroting.
- **Groen:** Voortgangs- en verantwoordingsinformatie sluit aan op voornemen uit begroting
- **Blauw:** In jaarverslag is voortgangs- of verantwoordingsinformatie opgenomen over een activiteit die niet in de begroting is opgenomen.
-
- **Beeld in programma WWZ:**

Programma Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	
Begroting 2023	Jaarverslag 2023
Ambitie: Wij hebben wijken met een vitaal & gezond leefklimaat waar inwoners zich thuis voelen en mee kunnen doen	
Doel: Wij stimuleren positieve en samenhangende ontwikkeling in iedere wijk/buurt.	
Activiteit: <i>We zetten in op het welzijn van onze inwoners in onze wijken via stadsdeelprogrammeren</i> In 2023 blijven we volop inzetten om alle Nijmegenaren prettig te laten leven en meedoen in hun wijk en in de stad. De sturing op de sociale basis vindt steeds meer in de wijken plaats. In drie stadsdelen (Lindholt, Zuid en Oost) maken we een start met stadsdeelprogrammeren voor volwassenen, waarbij we samen met de inwoners en professionals de volgende opgaven centraal stellen: 1. bevorderen van gezondheid, ontmoeten en het tegengaan van eenzaamheid en isolement; 2. bevorderen van gemeenschapsvorming en het kunnen meedoen van alle inwoners. Bij het stadsdeelprogrammeren voor de jeugd staat de volgende opdracht centraal: bevorderen van veilig, gezond en kansrijk opgroeien van alle kinderen en jongeren. Hiervoor zetten we in 2023 de preventieprogramma's 0-12 jaar in Noord, Dukenburg en Hatert voort en continueren de preventieprogramma's in alle stadsdelen voor de jeugd van 12+. Met deze werkwijze richten we onze inzet gezamenlijk op de belangrijkste vraagstukken van onze inwoners.	<i>We zetten in op het welzijn van onze inwoners in onze wijken via stadsdeelprogrammeren</i> We hebben met onze sociale partners in de stadsdelen Lindenholt, Zuid en Oost een stadsdeelanalyse uitgevoerd. In 2023 lag de nadruk op het organiseren van inwonerparticipatie. In Lindenholt is een vragenlijst onder inwoners afgenomen. Er zijn meerdere bewonerssessies georganiseerd, daarnaast zijn bewoners actief in het nog lopende proces om tot prioritering en concrete opties tot verandering te komen. In Oost hebben we gezamenlijk zogenaamde focusgroepen georganiseerd, waarbij inwoners konden aangeven wat zij belangrijk vinden voor hun stadsdeel. In Zuid is de vragenlijst in 2023 gestart. In de overige stadsdelen hebben we met de sociale partners nog gewerkt met de voorlopers van de werkwijze stadsdeelprogrammeren, namelijk de stadsdeelagenda's en de preventieprogramma's jeugd. Dit gaat om gezamenlijke aanpakken op bepaalde thema's en niet zozeer een echt "programma". Naast het stadsdeelprogrammeren is een inventarisatie gemaakt van subsidies in de sociale basis over de verschillende begrotingsprogramma's heen. Hiermee is voor het

Programma Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	
Begroting 2023	Jaarverslag 2023
	eerst overzicht en inzicht gekregen in de subsidies met de nadruk op bewoners- en vrijwilligersinitiatief.
Doel: Wij versterken de mogelijkheden in een wijk/buurt voor bewoners om mee te doen en verantwoordelijkheid te nemen als zij dit willen.	
Activiteit: <i>We werken aan ruimte voor ontmoeten</i> Wij gaan in 2023 verder met het transformeren van onze wijkaccommodaties en de uitvoering van het beleidskader Ruimte voor ontmoeting. Concreet gaan we een toewijzingskader vaststellen voor verhuur (wie kan wel/niet huren in onze wijkcentra, nultarief etc.). Daarnaast gaan we in 2023 aan de slag met het verbeteren van de toegankelijkheid en inrichting van de wijkcentra, zodat we maximale voorwaarden realiseren voor initiatieven van en participatie door inwoners. Dit doen we samen met alle betrokken en partners.	<i>We werken aan ruimte voor ontmoeten</i> We hebben in juni het nieuwe verhuurkader "Een ruimte huren in een wijkcentrum" vastgesteld. Hiermee faciliteren we dat inwoners elkaar kunnen ontmoeten, samen activiteiten kunnen organiseren en laagdrempelige hulp en advies dichtbij huis kunnen krijgen. Huurders zijn geïnformeerd over de (verwachte) nieuwe tarieven voor hun activiteit. Dit nieuwe tarief zal ingaan vanaf huurseizoen 2024-2025. Daarnaast is de kredietaanvraag voor de herinrichting van 't Oude Weeshuis goedgekeurd en is de verbouwing (welke plaats vindt in 2024) voorbereid. Met de verbouwing maken we 't Oude Weeshuis toekomstbestendig, met ruimtes die voor meerdere doeleinden en gebruikers geschikt zijn.
Doel: We dragen bij aan een gezonde leefomgeving, zowel in fysiek als sociaal opzicht.	
Activiteit: <i>We werken aan een gezonde leefomgeving</i> Bij de uitvoering van de gezondheidsagenda 2021-2024 vormt een gezonde leefomgeving een belangrijk speerpunt. In 2023 gaan we verder met het toegankelijk en aantrekkelijk maken van de openbare ruimte die uitnodigt tot spelen, bewegen en ontmoeten. Met onze partners in Groen, gezond en in beweging richten we ons bijvoorbeeld op een gezond en duurzaam voedselaanbod dichtbij onze inwoners. We peilen of er draagvlak is voor meer initiatieven als buurtmoestuinen, voedselbossen en stadslandbouw.	Er is een calisthenics park gerealiseerd in het Limospark , een 3x3 basketbalveld in Dukenburg, een KWIEK-beweegroute in Meijhorst, een pumptrack op het NYMA-terrein en een QR-FIT beweegroute langs de Spiegelwaal. In sociaal opzicht is er op het Mondial college een 'Fitlab' geopend, hebben supermarkten gezonde ideeën van kinderen ingevoerd en deden er twee nieuwe restaurants mee aan Vet Lekker op de kaart! Drie nieuwe scholen hebben een schoolmoestuin opgezet en er is zorg gedragen voor het behoud van "Van Tuin tot Bord" met extra financiële ondersteuning. Voor de omgevingsvisie hebben we een start gemaakt in de uitwerking van de gezonde leefomgeving. We zijn een traject opgestart met de GGD voor advisering voor de gezonde leefomgeving.

Programma Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	
Begroting 2023	Jaarverslag 2023
Ambitie: We zorgen dat inwoners eigen regie kunnen voeren over hun leven, gezin en gezondheid en actief deel kunnen nemen aan de maatschappij. Men heeft respect voor elkaar en ondersteunt elkaar.	
Doel: We ondersteunen ontmoeting, participatie en vrijwilligerswerk	
Doel: We stimuleren activiteiten die inclusie bevorderen	
Activiteit: <i>We zetten ons in voor de acceptatie van lhbti+ personen</i> We gaan in 2023 verder met de uitvoering van de Regenboogagenda 2021-2024, met extra middelen uit het coalitieakkoord. De regiegroep van de Regenboogagenda geeft advies over de inzet van dit budget. Samen met het Regenboognetwerk werken we aan de speerpunten: zorg & welzijn, veiligheid en biculturaliteit. Daarnaast organiseren we activiteiten op thema's als zichtbaarheid & communicatie, onderwijs en ouderen. Na de organisatie van de EuroGames 2022, gaan we in 2023 aan de slag om aandacht voor lhbti+ inclusie en acceptatie in de sport te borgen. Zo blijven we uitstralen dat Nijmegen zowel een Sport- als een Regenboogstad is.	<i>We zetten ons in voor de acceptatie van lhbti+ personen</i> We ons in 2023 ingezet voor de acceptatie van lbthi+ personen. Met de extra middelen uit het coalitieakkoord hebben wij ondersteuning gegeven aan bijvoorbeeld de expositie over intersekse personen op het Mariëburgplein, de ontwikkeling van de 'Regenboogrotonde' en een handreiking voor lhbtqi+ inclusief beleid voor zorg- en welzijnsorganisaties. We zijn trots op het Rainbow Collective Festival dat in mei 2023 is georganiseerd. We vierden Coming Out Dag met een uitgebreid programma in de stad. Vanaf 2023 ondersteunen we COC Regio Nijmegen en Stichting Roze Woensdag met een meerjarige subsidie. We verlengden onze samenwerking met het Ministerie van OCW en blijven hiermee ook de komende jaren een trotse regenboogstad.
Activiteit: <i>We maken werk van de inclusie voor mensen met een beperking</i> In 2023 werken we verder aan de uitvoeringspunten van het Actieprogramma inclusie, gericht op mensen met een beperking. Dit doen we samen met ervaringsdeskundige inwoners en de betrokken maatschappelijke partners. De extra middelen vanuit het Coalitieakkoord worden gebruikt om sneller merkbaar verschil te maken voor Nijmegenaren met een beperking. Belangrijke speerpunten hierbij zijn: inzetten op bewustwording, toegankelijke communicatie en de inzet van ervaringsdeskundigen.	<i>We maken werk van de inclusie voor mensen met een beperking</i> In 2023 hebben we gezorgd voor meer toegankelijkheid voor Nijmegenaren met een beperking. We werkten bijvoorbeeld aan de uitvoering van het Actieprogramma Inclusie 2021 – 2024: "Iedereen doet mee". Dit deden we samen met ervaringsdeskundige inwoners en de betrokken maatschappelijke partners. De extra middelen uit het coalitieakkoord werden gebruikt om sneller merkbaar verschil te maken voor Nijmegenaren met een beperking. We werkten bijvoorbeeld aan bewustwording door de organisatie van de Week van de Toegankelijkheid, we legden de basis voor betere, inclusieve communicatie in de gemeente, en pleitten en faciliteerden de inzet van ervaringsdeskundigheid in alle onderdelen van de gemeentelijke organisatie. Er werd geïnvesteerd in toegankelijke speelplekken, en we pakten het thema "Inclusief Wonen" uitvoerig op met de organisatie van een werkconferentie.
Activiteit: <i>Versterken antidiscriminatie</i> In 2023 gaan we samen met partners en inwoners aan de slag met een plan gericht op het voorkomen en tegengaan van discriminatie. Met behulp van de extra beschikbare rijksmiddelen en middelen uit het coalitieakkoord gaan we inzetten op	<i>Versterken antidiscriminatie</i> In 2023 hebben wij de eerste Ketikoti viering gefaciliteerd. Met het oog op het bewustwordingsproces van Nijmegenaren over de doorwerking van het slavernijverleden in de huidige samenleving, hebben we bekeken of onderzoek naar

Programma Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	
Begroting 2023	Jaarverslag 2023
dialogobijeenkomsten over discriminatie, preventie en educatie en op het duurzaam versterken van de inwoneropparticipatie van mensen met een migratieachtergrond.	de rol van het gemeentebestuur bij slavernij wenselijk en mogelijk is. In 2024 vindt de besluitvorming hierover plaats. Verder zijn door het Huis van Compassie dialooggesprekken gevoerd met meer dan 500 inwoners uit Nijmegen met het oog op het verminderen en voorkomen van polarisatie en discriminatie. Tot slot zijn we in 2023 gestart met het inventariseren op welke beleidsdomeinen antidiscriminatie-maatregelen worden uitgevoerd en extra gewenst zijn, hetgeen zal leiden tot een concreet plan in 2024.
Doel: We stimuleren zelfstandigheid en zelfredzaamheid van onze (wijk)bewoners	
Activiteit: <i>We zorgen voor goede en herkenbare dienstverlening Welzijn voor ouderen</i> Vanaf 2023 investeren we in het welzijnsaanbod voor het groeiend aantal ouderen in onze stad. We breiden de capaciteit ouderenadviseurs uit, waardoor ze onder meer inzetbaar blijven voor het project Sociaal Arrangeren. Daarmee helpen we kwetsbare ouderen en ouderen met geheugenklachten zo lang mogelijk thuis te blijven wonen. We zorgen dat ouderenadviseurs voor zowel onze oudere inwoners als de ketenpartners makkelijk te vinden zijn. Ook realiseren we toegankelijke dagbesteding voor ouderen, verspreid over de stad. Met de extra financiële middelen uit het coalitieakkoord zetten we eveneens in op laagdrempelige ontmoeting in de wijk.	<i>We zorgen voor goede en herkenbare dienstverlening Welzijn voor ouderen</i> Het welzijnsaanbod voor ouderen hebben we op diverse manieren versterkt. Het ouderenwerk vanuit stichting Sterker is uitgebreid. Het project Sociaal Arrangeren hebben we geëvalueerd. Op basis van de goede resultaten hebben we het project in de 2e helft van 2023 voortgezet met behulp van subsidie van het ministerie van VWS. Eind 2023 hebben we voor continuering in 2024 ook een subsidieaanvraag ingediend. Club Goud heeft samen met ouderen en Sterker het programma ‘Lang leven cultuur’ uitgevoerd. Het project Dierenbuddy is gestart.
Doel: We stimuleren informele hulp en mantelzorg	
Doel: We versterken het opvoedklimaat rond gezinnen, in wijken en scholen	
Activiteit: <i>We versterken jongerenparticipatie</i> We kennen reeds verschillende vormen van jongerenparticipatie om de stem van jongeren mee te nemen in besluitvorming. In 2023 nemen we deel aan het leer- en werktraject Democracy Reloading van het NJI en Erasmus+ om jongerenparticipatie in de gemeente te verduurzamen. We zetten de stem van jongeren nog meer centraal en onderzoeken op welke manieren we jongeren nog meer kunnen betrekken.	<i>We versterken jongerenparticipatie</i> De Jongerenraad Nijmegen heeft in 2023 een dialoogsessie georganiseerd waarbij meer dan veertig jongeren vanuit diverse scholen voor voortgezet onderwijs waren betrokken. Hierbij hebben zij gemeente en onderwijs geïnformeerd en geadviseerd over hoe om te gaan met het mentaal welbevinden van de jeugd. Ook is er een brede enquête uitgezet onder jongeren gericht op hun wensen en behoeften rondom ontmoeten, wat onder andere heeft geleid tot de organisatie van een jongerenfeest

Programma Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	
Begroting 2023	Jaarverslag 2023
Activiteit: <i>We investeren in de samenwerking jongerenwerk en Voortgezet Onderwijs</i> In 2021 zijn we vanuit het Jongerenpakket Welzijn gestart met de inzet van jongerenwerk op de Nijmeegse middelbare scholen. In 2022 is deze inzet vanuit het Nationaal Programma Onderwijs verder uitgebreid en hebben alle Voortgezet onderwijs scholen in Nijmegen de mogelijkheid om van deze inzet gebruik te maken. We horen zowel vanuit het jongerenwerk als vanuit de scholen veel positieve geluiden over deze samenwerking. In 2023 gaan we deze inzet samen met YouthSpot, lectoraat jongerenwerk van de HvA, onderzoeken en borgen we de inzet en resultaten.	<i>We investeren in de samenwerking jongerenwerk en Voortgezet Onderwijs</i> Zoals eerder aangegeven, heeft het lectoraat Youth Spot van de Hogeschool van Amsterdam in 2023 een onderzoek afgerond naar de meerwaarde en effectiviteit van het jongerenwerk binnen het voortgezet onderwijs. Deze resultaten zijn gedeeld met de betrokken partijen en het college en raad. Er is een werkgroep geformeerd om aan de slag te gaan met de uitkomsten van het onderzoek om in 2024 met een aanbeveling te komen over de verdere implementatie van het jongerenwerk binnen het onderwijs.
Activiteit: <i>We doen mee aan het Voorloperstraject Rijke Schooldag en doorontwikkeling brede scholen</i> In 2022 zijn we door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Welzijn aangemerkt als voorloper in het kader van het Voorloperstraject Rijke schooldag. Het doel van dit traject en de subsidiemiddelen is om een kwalitatief goed programma van activiteiten rond de school en wijk organiseren zodat kinderen hun talenten en vaardigheden kunnen ontwikkelen en benutten. Nijmegen kent al ruim 15 jaar het concept Brede Scholen. Sinds de komst van de brede scholen is er weinig doorontwikkeld en is de situatie historisch gegroeid, waardoor deze niet meer passend is bij de huidige tijd.	<i>We doen mee aan het Voorloperstraject Rijke Schooldag en doorontwikkeling brede scholen</i> In 2023 is het eerste (naschools) aanbod gerealiseerd met de rijkssubsidie van het Voorloperstraject Rijke Schooldag. Het doel van dit traject is een programma van activiteiten, rond school en wijk, met als doel kinderen hun talenten en vaardigheden laten ontwikkelen en benutten. Scholen hebben stevig in moeten zetten om tijdig een aanbod te realiseren. Een deel van de subsidie voor 2023 wordt ook in 2024 ingezet. Met gemeentelijke middelen subsidiëren wij al ruim vijftien jaar negentien brede scholen. De doorontwikkeling van het lokale brede scholenbeleid is in 2023 opgepakt, met de bedoeling om in 2024 te starten met de implementatie van de doorontwikkeling.
Activiteit: <i>We zetten voorliggende alternatieven voor jeugdhulp begeleiding in</i> We onderzoeken mogelijke nieuwe voorliggende alternatieven voor tweedelijns jeugdhulp begeleiding. Met een kansrijke initiatief of initiatieven gaan we in gesprek en bespreken we de mogelijkheid tot subsidiëren.	<i>We zetten voorliggende alternatieven voor jeugdhulp begeleiding in</i> In augustus 2023 zijn de gemeenten van de regio Rijk van Nijmegen en Land van Cuijk gestart met pilots collectieve financiering van jeugdhulp op drie scholen: De Kom (Druten), Mikado (Gennep) en Tarcisius (Nijmegen). De werkwijze geldt zowel voor het SO als het VSO. De zorgaanbieders Unik (Mikado), 's Heeren Loo (De Kom) en TVN (Tarcisius) krijgen een subsidie om de jeugdhulp (begeleiding en persoonlijke verzorging) collectief op school te leveren voor die kinderen die ondersteuning nodig hebben. Minder (verschillende) hulpverleners zorgen voor meer rust in de klas. Ook is er geen individuele indicatie meer nodig, waardoor de bureaucratische last voor ouders, school en gemeente vermindert. In 2024 monitoren we de resultaten

Programma Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	
Begroting 2023	Jaarverslag 2023
	gedurende de pilotperiode om tot de best passende en duurzame vorm van collectieve zorg in onderwijstijd te komen.
Doel: We beschermen inwoners tegen infectieziekten, ongunstige milieufactoren en seksuele gezondheidsrisico's.	
Doel: We realiseren een preventieve basisinfrastructuur ter bevordering van de volksgezondheid via een integrale aanpak.	
Doel: We verkleinen de gezondheidsverschillen door inwoners met verhoogde gezondheidsrisico's extra te ondersteunen.	
Activiteit: <i>We zetten in op gezondheidswinst en een kansrijke start voor iedereen</i> We continueren met onze partners de diverse initiatieven op het gebied van: gezond en veilig opgroeien, gezond gedrag, mentale gezondheid, gezond ouder worden, gezond met een beperkt budget en gezond werkgeverschap. Zo werken we met de gezondheidsagenda 2021-2024 aan gezondheidswinst voor iedereen. Vanaf 2019 zijn we aangesloten bij het landelijke programma Kansrijke Start, waarin de eerste 1000 dagen van het kind centraal staan. Dit programma heeft een plek gekregen in het regeerakkoord. Met de beschikbaar komende middelen werken we in 2023 aan de lokale coalitie en het subsidiëren van succesvolle interventies.	<i>We zetten in op gezondheidswinst en een kansrijke start voor iedereen</i> Samen met partners van het lokale preventieakkoord Wij zijn Groen, Gezond en in Beweging maken we gezond weer gewoon. We hebben gesprekken gevoerd met (uitbaters van) gemeentelijke binnen- en buitensportaccommodaties, speeltuinen en buurtcentra om gezondere keuzes aan te bieden. Enkele Nijmeegse locaties voldoen al aan deze richtlijnen. We verkennen in hoeverre het mogelijk is om in de vergunningverlening en/of subsidieverlening hier richting aan te geven, ook bij evenementen waar veel kinderen komen.
Doel: We dragen bij aan dierenwelzijn en stimuleren een diervriendelijke (leef)omgeving.	
Activiteit: <i>We pakken de Uitvoeringsagenda dierenwelzijn op</i> We gaan aan de slag met de nieuwe Uitvoeringsagenda dierenwelzijn 2023. De agenda is gekoppeld aan de uitgangspunten van het dierenwelzijnsbeleid. Onderdeel van de agenda is het verder versterken van de uitvoering van de wettelijke taken dierenwelzijn. Dat doen we onder meer door een nieuw contract met de Dierenambulance Nijmegen af te sluiten.	<i>We pakken de Uitvoeringsagenda dierenwelzijn op</i> We hebben een nieuw meerjarig contract afgesloten met de DAN (Stichting Dierenambulance Nijmegen en Omgeving) voor het uitvoeren van wettelijke taken in het ophalen, verzorgen en opvangen van (zwerf)dieren. Met het contract hebben we de uitvoering van deze taken verder versterkt, zekerheid gecreëerd voor de komende jaren en goede prestatieafspraken gemaakt. Het versterken van de uitvoering van deze wettelijke taak maakt deel uit van de Uitvoeringsagenda Dierenwelzijn.

Programma Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	
Begroting 2023	Jaarverslag 2023
	In 2023 is Dierenbuddy, een project van de Dierenbescherming, in Nijmegen gelanceerd. Het project, waartoe eind 2022 werd opgeroepen in een motie, draagt eraan bij dat huisdiereneigenaren met een fysieke of mentale beperking hun dier (langer) thuis kunnen houden. Dat gebeurt met ondersteuning door vrijwilligers (de zgn. buddies). De ondersteuning draagt zowel bij aan het (sociaal) welzijn van de eigenaar als het welzijn van het dier.
Doel: We zorgen dat volwassenen/kinderen/gezinnen tijdig passende hulp ontvangen op grond van de Wmo en de Jeugdwet	
Doel: We zorgen dat kinderen en hun ouders dichtbij en deskundig worden ondersteund als zij problemen ervaren met opvoeding, ontwikkeling, zelfredzaamheid en participatie in de samenleving.	
Activiteit: <i>We ontwikkelen op basis van praktijkervaring de werkwijze van het Buurtteam Jeugd & Gezin verder door</i> Per 1 januari 2023 is het Buurtteam Jeugd & Gezin anderhalf jaar operationeel. 2023 en verder benutten we om de werkwijze van de Buurtteams verder door te ontwikkelen, mede op basis van een actief leerproces gericht op praktijkervaringen. Dit doen we samen met onze partners. Een van de ontwikkelpunten is het ontwikkelen van beschikkingsvrije basishulp in collectieve vorm.	<i>We ontwikkelen op basis van praktijkervaring de werkwijze van het Buurtteam Jeugd & Gezin verder door</i> Een van de kernelementen van de opdracht aan Buurtteams Jeugd en Gezin is het realiseren van meer indicatievrije basishulp - door zelf hulp te verlenen of bijvoorbeeld te verwijzen naar mogelijkheden in de sociale basis - en daarmee minder te verwijzen naar ambulante jeugdhulp (in het bijzonder begeleiding). De Buurtteams Jeugd en Gezin hebben de streefdoelen in 2023 ruimschoots behaald. In 2023 is het aantal verwijzingen naar begeleiding met 21% gedaald ten opzichte van 2022. De absolute reductie is 291 minder verwezen jeugdigen. In de laatste drie kwartalen was de reductie nog groter: 28% ten opzichte van dezelfde periode in 2022. We zien de kosten voor begeleiding echter nog niet dalen. Dit heeft hoofdzakelijk te maken met een tweetal factoren: De gereduceerde instroom in 2023 moet financieel nog doorwerken. De kosten van eerdere hogere instroom (een gemiddeld begeleidingstraject duurt iets meer dan twee jaar) ijlen nog na. Door de landelijke afbouw van Jeugdzorg Plus (verblijf in gesloten settings) wordt

Programma Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	
Begroting 2023	Jaarverslag 2023
	steeds vaker een intensief beroep gedaan op begeleiding in 'lichtere' verblijfssettings.
Activiteit: <i>We starten in 2023 met ten minste één pilot om de wachttijden in de jeugd-ggz te verminderen.</i> In 2022 zijn we begonnen met de nieuwe contracten voor de jeugd-ggz. In deze contracten hebben we de ruimte gecreëerd om, samen met belangrijke partners, verschillende pilots en projecten te ontwikkelen voor de transformatie van de jeugd-ggz. In 2022 hebben we gezamenlijk een analyse gemaakt van de achterliggende knelpunten die wachttijden veroorzaken, en mogelijke kansrijke oplossingen geformuleerd. In 2023 gaan we met ten minste een van deze oplossingen, zoals consultatie & advies, aan de slag. Verder onderzoeken we hoe we de expertise van de jeugd-ggz dichterbij de wijk en de Buurtteams kunnen organiseren.	<i>We starten in 2023 met ten minste één pilot om de wachttijden in de jeugd-ggz te verminderen</i> In 2023 hebben we gewerkt aan de voorbereidingen voor de implementatie van het Ecosysteem Mentale Gezondheid (GEM). De GEM-beweging biedt een alternatieve blik op psychisch leed en het zorggebruik, en kan bijdragen aan de verlichting van de druk op de jeugd-GGZ. We hebben voorbereidingen getroffen om deze beweging in 2024 middels 'ateliers' regionaal op gang te brengen. In Nijmegen-Noord onderzoeken we de mogelijkheden om de ateliers 'Herstelondersteunend gesprek' en 'Jeugd ggz in de wijk' op te starten.
Activiteit: <i>Integraal PGB</i> We volgen de ontwikkelingen rond het integraal PGB (voor zowel Wmo als Jeugdhulp).	Bij een integraal PGB worden de budgetten vanuit meerdere zorgwetten en levensdomeinen, zoals werk, onderwijs en vrije tijd, samengevoegd tot één budget. We hebben de landelijke ontwikkelingen rondom het integraal PGB gevolgd om te bezien of Nijmeegse deelname aan een vervolgexperiment mogelijk is. Het Rijk heeft het experiment echter als 'niet succesvol' gekwalificeerd en beëindigd.
	<i>We voeren de doorbraakaanpak uit en zitten in op verbreding</i> In de raadsbrief van 3 oktober 2023 bent u geïnformeerd over de opbrengsten van de doorbraakaanpak. We zijn voornemens om u voortaan jaarlijks te informeren over de opbrengsten van de doorbraakaanpak in de stadsrekening. In 2023 heeft de doorbraakaanpak het volgende gekost: * € 220.000 voor inzet 2,5 FTE doorbraakcoaches * €60.000 voor een doorbraakbudget - Etc. etc etc
Doel: We zorgen dat volwassenen dichtbij en deskundig worden ondersteund als zij problemen ervaren met zelfredzaamheid en participatie in de samenleving.	

Programma Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	
Begroting 2023	Jaarverslag 2023
Activiteit: <i>We voeren de Wet verplichte GGZ in nauwe samenwerking met ketenpartners en regiogemeenten in Gelderland-Zuid uit</i> In 2021 heeft een evaluatie van de uitvoering van de Wvvgz plaatsgevonden, waaruit bleek dat de uitvoering op hoofdlijnen goed verloopt en er geen aanleiding was voor grote aanpassingen in de wijze waarop de Wvvgz-taken zijn georganiseerd. Deze werkwijze zetten we daarom ook in 2023 door.	
Activiteit: <i>Er komt een multidisciplinair WijkGGZ-team</i> We realiseren sinds 2022 samen met zorgverzekeraars en ketenpartners in alle stadsdelen in aansluiting op de Buurtteams een multidisciplinair wijkGGZ-team om te zorgen voor een sluitend netwerk in wijken voor mensen met psychische kwetsbaarheid die zelfstandig wonen. De wijkGGZ-teams zullen in eerste instantie beperkt van opzet zijn; de teams zullen vooral meerwaarde hebben vanwege de multidisciplinaire (combinatie van ggz, verslaving en verstandelijke beperking) expertise, consultatie & advies en kortdurende interventies die op wijkniveau beschikbaar komen.	<i>Er komt een multidisciplinair WijkGGZ-team</i> De Buurtteams Volwassenen begeleidden in 2023 steeds meer mensen zelf. Vanaf februari 2023 is het aantal cliënten met een indicatie voor Wmo-begeleiding gemiddeld met 1% per maand gedaald. In de rapportage over het eerste halfjaar van de Buurtteams Volwassenen staat dat van alle gestarte klanten in dat halfjaar er 24% is doorverwezen naar aanvullende begeleiding. Dit betekent dat het einddoel - 20% verwijzingen naar aanvullende zorg door Buurtteams Volwassenen – in anderhalf jaar tijd al bijna bereikt was in plaats van in de vooraf gestelde 3 jaar. De Buurtteams Volwassenen zijn sinds halverwege dit jaar op volle sterkte. Alle medewerkers zijn via de eigen Buurtstapacademie getraind in de werkwijze van Buurtteams Volwassenen waarin zelf begeleiden in plaats van doorverwijzen centraal staat. Om de samenwerking met de huisartsen te versterken zijn twee pilots gestart. In de pilot zorgdomein kunnen professionals uit sociaal en medisch domein onderling via een programma verwijzen en communiceren. In de pilot hotspottraject - onder leiding van het LUMC – nemen professionals van de Buurtteams Volwassenen deel aan casussen vanuit huisartsenpraktijken Danielsplein, Lindenholt, St Anna en de Schakel. Voor de aanbieders van aanvullende begeleiding zijn budgetplafonds ingesteld zodat gestuurd kan worden op het begrenzen van de kosten.
Activiteit: <i>We optimaliseren de keten van schuldhulpverlening aan ondernemers</i> De coronacrisis had een groot effect op ondernemers. Tijdens de coronacrisis moesten veel zelfstandigen een beroep doen op steunmaatregelen vanuit het Rijk. In 2022 is duidelijk geworden duidelijk welk effect het wegvallen van deze steunmaatregelen heeft. Om te voorkomen dat problematische schulden ontstaan en om te zorgen dat ondernemers met geldzorgen en/of schulden zo goed mogelijk worden geholpen hebben we eind 2022 een OndernemersPunt Geldzorgen gestart. Voor 2023 willen we dit Ondernemerspunt beter integreren in de keten en de samenwerking met verschillende maatschappelijke partners door te ontwikkelen.	

Programma Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	
Begroting 2023	Jaarverslag 2023
Daarbij kijken we naar meer mogelijkheden om de drempel te verlagen voor een ondernemer om zich aan te melden.	
Activiteit: <i>We starten met een Jongerenperspectieffonds voor jongeren met (problematische) schulden</i> Jongeren en jongvolwassenen met schulden willen we zoveel mogelijk met een schone lei laten starten en behoeden voor het opbouwen van schulden. Daarom bereiden we in 2023 een Jongerenperspectieffonds voor. Met het Jongerenperspectieffonds zorgen we dat jongeren zo snel mogelijk schuldenvrij zijn. Dankzij zo'n fonds krijgen jongeren een persoonlijke trajectbegeleider en schelden we schulden kwijt in ruil voor een tegenprestatie (opleiding, stage, etc.). We treffen de voorbereidingen voor dit fonds en onderzoeken hoe de samenwerking gezocht kan worden met bestaande partners en projecten zoals vroegsignalering in wijken en op scholen door jongerenwerkers in samenwerking met de Financieel Experts in de Wijk.	
Doel: We ondersteunen kinderen en gezinnen bij gezond en veilig opvoeden en opgroeien met (specialistische) ambulante jeugdhulp indien nodig.	
Activiteit: <i>We verstevigen inzet van ervaringskennis en ervaringsdeskundigheid in het jeugdhulpdomein</i> We zien verschillende kansen voor het verstevigen van de inzet van ervaringskennis en ervaringsdeskundigheid in het verbeteren van de sociale basis en jeugdhulp in onze stad. In 2023 werken we deze kansen concreet uit in een ontwikkelagenda. Daarnaast starten we in 2023 met het versterken van de bestaande netwerken en structuren van ervaringsdeskundigen in de stad op het gebied van jeugd. We voegen ervaringskennis toe in de ontwikkelingen op het gebied van de Jeugd GGZ, de regionale ontwikkelagenda en onderzoeken de mogelijkheid ervaringsdeskundigheid toe te voegen aan het netwerk rondom het OPH.	<i>We verstevigen inzet van ervaringskennis en ervaringsdeskundigheid in het jeugdhulpdomein</i> We hebben ervaringsdeskundigheid in 2023 op verschillende manieren verstevigd binnen onze regio. Zo hebben we ervaringsdeskundigen toegevoegd aan het <i>Regioprogramma Jeugd en Onderwijs</i>. Daarnaast is met deze ervaringsdeskundigen overeengekomen dat zij een rol gaan spelen in de ontwikkelingen van het Ecosysteem mentale gezondheid (GEM). Binnen het Regionaal Expertiseteam (RET, voorheen OPH) zijn eind 2023 gesprekken gevoerd met de ervaringsdeskundige verbonden aan het Regioprogramma. In deze gesprekken worden de mogelijkheden voor de toevoeging van ervaringskennis aan het RET verder onderzocht.
Activiteit: <i>We zorgen voor een betere aansluiting tussen jeugdhulp en onderwijs</i> In 2021 zijn er werkgroepen gevormd waarin gemeenten, scholen en het samenwerkingsverband samen kijken naar de (verbetering van) aansluiting jeugdhulp en onderwijs. In 2022 zijn verschillende pilots voor de verbetering van de verbinding gestart. In 2023 zetten we enkele van deze pilots voort op het SO en het VSO. Daarnaast borgen we de opbrengsten van enkele pilots in de bestaande	<i>We zorgen voor een betere aansluiting tussen jeugdhulp en onderwijs</i> We willen het VO en de lokale toegangen regionaal nauwer met elkaar laten samenwerken door de aansluiting tussen onderwijs en (de toegang tot) ondersteuning te verbeteren. Dit hoeft niet per definitie door middel van de inzet van geïndiceerde jeugdhulp. We zijn in 2023 gestart met het ontwerpen van een regionaal VO-team, waarin de Buurtteams Jeugd en Gezin een rol krijgen binnen de scholen.

Programma Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	
Begroting 2023	Jaarverslag 2023
structuren. Ook ontwikkelen we samen met het onderwijs een ontwikkelagenda voor de komende jaren. Hierin trekken we regionaal op. In deze ontwikkelagenda benoemen we de gezamenlijke verbeterpunten en werken we uit hoe we deze verbeteringen gaan bereiken de komende jaren.	Het doel is om dit team te implementeren en uit te breiden naar meer VO-scholen in de regio Rijk van Nijmegen. Ook hebben we verkennende gesprekken gevoerd met het onderwijs over een regionale ontwikkelagenda inclusief onderwijs, waarin we de aansluiting tussen onderwijs en jeugdhulp/ondersteuning willen versterken vanuit een gedragen visie en kader. Deze ontwikkelagenda wordt in 2024 vastgesteld. We werken hierin regionaal samen met de gemeenten in het Rijk van Nijmegen.
Activiteit: <i>We starten met de STORM-aanpak op het voortgezet onderwijs</i> STORM (Strong Teens and Resilient Minds) is een netwerkaanpak gericht op het verminderen van depressieve klachten en voorkomen van suïcide onder jongeren op het voortgezet onderwijs. Het is een samenwerking tussen onder andere de gemeente, het onderwijs, de GGD en de ggz. De komende (school)jaren wordt deze preventieve aanpak geïmplementeerd. Hierbij wordt universele preventie vormgegeven in de klas, worden docenten en mentoren getraind tot 'gatekeepers' en worden jongeren met verhoogd risico op depressieve klachten of concrete suïcidale gedachten gesignaleerd om hen tijdig de juiste hulp aan te kunnen bieden.	<i>We starten met de STORM-aanpak op het voortgezet onderwijs</i> We zijn in 2023 gestart met de implementatie van de STORM-aanpak op drie VO-scholen in onze regio. De eerste fase bestaat uit het trainen van mentoren en zorgverleners op de scholen die de STORM-aanpak gaan uitvoeren. Daarnaast zijn eind 2023 de eerste screenings uitgevoerd onder de scholieren. In 2024 wordt de STORM-aanpak op de drie scholen en worden er nieuwe scholen aan de implementatie toegevoegd.
Doel: We ondersteunen volwassen inwoners (en hun mantelzorgers) bij het zelfstandig kunnen blijven wonen en participeren met aanvullende ondersteuning en specialistische hulp indien nodig.	
Activiteit: <i>We realiseren en continueren wonen met zorg en ondersteuning</i> Bij woon-zorgopgaven op de woningmarkt spelen landelijke, regionale en lokale, alsmede kwantitatieve als kwalitatieve vraagstukken. Om hier resultaten te bereiken werken we nauw samen met inwoners(organisaties), gemeenten in onze regio, woningcorporaties, ontwikkelaars en een breed scala aan andere (zorg)instellingen en organisaties. We blijven ons in 2023 gericht inzetten voor huisvesting van doelgroepen met een hulpvraag en de (groeiende groep) ouderen. We maken ruimte om de woonmogelijkheden van deze doelgroepen in de bestaande voorraad en bij nieuwbouw te vergroten. In 2023 continueren we in dit kader Binder (wonen in oude belastingkantoor) en Droombankje, een tussenvoorziening voor economisch daklozen. We realiseren in 2023 meer (flexibele) woonruimte voor spoedzoekers, daklozen, statushouders en andere speciale doelgroepen. Hiervoor putten we uit het Woonfonds en stellen we een exploitatiebijdrage van € 300.000 beschikbaar. Voor het aanpassen van eigen	<i>We realiseren en continueren wonen met zorg en ondersteuning</i> In Q2 van 2023 hebben we de startnotitie Woonzorgvisie aan de Raad aangeboden. Medio 2023 zijn we het proces gestart (met o.a. corporaties, zorgpartijen en belanghebbende), wat tot een Woonzorgvisie in Q2 2024 leidt. In 2023 is 6% van de vrijkomende woningen in Rijk van Nijmegen ingezet voor huisvesting van bijzondere zorgdoelgroepen. In Q3 van 2023 hebben we met Portaal en Onder de Bomen een intentie-overeenkomst afgesloten voor een Gemengd-Wonen project in Lent genaamd 'Bongerd'.

Programma Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	
Begroting 2023	Jaarverslag 2023
vastgoed voor huisvesting van bijzondere doelgroepen stellen we voor 2023 t/m 2026 een investeringskrediet van € 2,5 miljoen beschikbaar.	
Activiteit: <i>We hebben nieuwe contracten voor de Wmo huishoudelijke hulp</i> In 2023 gaan we de Wmo huishoudelijke hulp opnieuw lokaal aanbesteden. De ingangsdatum voor het nieuwe contract zal 1 januari 2024 zijn.	<i>We hebben nieuwe contracten voor de Wmo huishoudelijke hulp</i> Sinds 2022 verzorgt de gemeente zelf weer de toegang tot klassieke Wmo. Door overname van een bestaande wachtlijst, een hoge vraag en krapte op de arbeidsmarkt, ging het opzetten van een nieuw bureau helaas gepaard met een langere wachttijden. Ook in 2023 was deze situatie nog actueel. We kenden in 2023 nog steeds veel problemen met onze hulpmiddelen leverancier. Er is, ondanks de onrust, besloten om het contract nog met twee jaar te verlengen. Dit zodat we onze inwoners niet op korte termijn weer confronteren met een wijziging van leverancier en omdat het klimaat om aan te besteden ongunstig is. Eind 2023 liepen de contracten voor hulp bij het huishouden af. Daarom is de hulp bij het huishouden in 2023 opnieuw ingekocht. De druk op hulp bij het huishouden en de capaciteit van het doorleveren is gestegen door o.a. de vergrijzing. Daardoor pasten onze contracten niet meer in het huidige Wmo klimaat. Voor deze aanbesteding is eind 2022 een nieuwe beleidsvisie vastgesteld door de raad. In 2023 zijn de nieuwe contracten opgesteld aan de hand van deze beleidsvisie. Daarnaast is er met de uitvoering gewerkt aan een nieuw werkproces rondom de toegang tot hulp in het huishouden. De kwaliteit van indicaties staat hierin centraal, conform de beleidsvisie.
Doel: We ondersteunen inwoners bij het oplossen van mobiliteitsproblemen in en buiten het huis waardoor ze zo lang mogelijk in staat zijn zelfstandig te blijven wonen en mee te doen.	
Doel: We voorkomen dat er (problematische) schulden ontstaan en/of dat schulden onnodig hoger worden door het bieden van preventieve ondersteuning, vroeg signalering en nazorg.	
Doel: We bieden dienstverlening aan huishoudens met financiële problemen en begeleiden huishoudens met problematische schulden en kleine ondernemers (MKB-ers/ZZP-ers) om duurzaam uit de schulden te komen.	
Ambitie: We zorgen dat kinderen en volwassenen zo veel mogelijk in een (veilige) thuissituatie kunnen leven. We versterken inwoners en gezinnen die de basis van het bestaan niet (meer) op orde hebben of deze dreigen te verliezen.	

Programma Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	
Begroting 2023	Jaarverslag 2023
Doel: We versterken jeugdigen en gezinnen zodat er minder kinderen in verblijf opgroeien en als dit moet dan in gezinsvormen en zo kort mogelijk.	
Activiteit: <i>We zetten de wervingscampagne voor pleegzorg voort</i> We doen dit zodat er meer aandacht, kennis en bekendheid rondom pleegouderschap komt. We hopen dat hierdoor meer mensen zich aanmelden als pleegouder, zodat er meer pleeggezinnen komen voor kinderen op de wachtlijst. We geven doorlopend aandacht aan pleegzorg omdat pleegzorg als gezinsvorm een belangrijke positie in het zorglandschap inneemt als alternatief voor open en gesloten groepen. We zien dat als we stoppen met de campagne, de wachtlijst weer toeneemt. Daarom hebben we besloten dat het belangrijk genoeg is om doorlopend te blijven werven.	<i>We zetten de wervingscampagne voor pleegzorg voort</i> Met een wervingscampagne komt er meer aandacht, kennis en bekendheid rondom pleegouderschap. Zodat meer mensen zich aanmelden als pleegouder, zodat er meer pleeggezinnen komen voor kinderen op de wachtlijst. We werven sinds 2020 als Regio Nijmegen met onze eigen campagne 'jouw liefde maakt het verschil' met aanvullende lokale acties (exposities, voorlichting en informatieavonden) zodat we doorlopend aandacht geven aan pleegzorg. Dit, omdat pleegzorg als gezinsvorm een belangrijke positie in het zorglandschap inneemt als alternatief voor open en gesloten groepen. We werven doorlopend omdat als we stoppen met de campagne, de wachtlijst weer toeneemt. Het aantal jeugdigen dat opgroeit in een gezinsvorm: pleegzorg of een gezinshuis zijn beiden met 10% gedaald. Het aantal jeugdigen dat verblijft in open of gesloten groepen is stabiel gebleven. Het totaal aantal jeugdigen dat niet thuis woont is gedaald.
Activiteit: <i>We gaan in 2023, samen met de regiogemeenten, verder met de transformatie van gezinshuizen</i> We willen dat, als jeugdigen uit huis geplaatst worden, ze zo veel mogelijk kunnen opgroeien in een gezinsvorm: pleegzorg of een gezinshuis. In 2020 zijn we begonnen met pleegzorg een impuls te geven. Nu gaan we ons ook op gezinshuizen richten. We stellen daarom in 2023 een plan van aanpak met verschillende pijlers op. Dit doen we samen met de betrokken zorgaanbieders, wetenschap en ervaringsdeskundigen. Het doel is enerzijds om de beschikbaarheid van gezinshuizen in onze regio te vergroten. We zien dat nog veel jeugdigen in gezinshuizen buiten het Rijk van Nijmegen wonen, omdat er in onze regio onvoldoende gezinshuizen beschikbaar zijn. Daarnaast willen we ook de specialismen van gezinshuizen doorontwikkelen. Door de afbouw van jeugdzorg+ en andere residentiële vormen van jeugdhulp is er voor een kleine doelgroep jeugdigen meer expertise nodig binnen de gezinshuizen. We signaleren behoefte aan gezinshuizen die gericht zijn op tijdelijke plaatsing en met het gezin werken aan versterken van het pedagogisch klimaat zodat de jeugdige weer thuis in een veilige omgeving kan opgroeien.	<i>We gaan in 2023, samen met de regiogemeenten, verder met de transformatie van gezinshuizen</i> Vanwege landelijke en bovenregionale ontwikkelingen is de transformatie van de gezinshuiszorg op een lager pitje komen staan. We hebben geïnvesteerd in de bovenregionale verwerving van de essentiële jeugdhulpfuncties in Gelderland. De zorg voor de meest kwetsbare kinderen en hun gezinnen moet beter! Het gaat onder meer over de transformatie van de gesloten jeugdzorg. De afbouw van jeugdzorg+ en andere residentiële vormen van jeugdhulp maakt dat er regionaal meer alternatieven ontwikkeld moeten worden. De gezinshuiszorg kan voor deze kleine doelgroep geschikt zijn, mits meer expertise toegevoegd wordt. Ook is het nodig om gezinshuiszorg verder te versterken, zeker bij specifieke doelgroepen zoals moeder-kind, om te voorkomen dat deze onderaannemers stoppen. Het plan om in samenwerking met zorgaanbieders en wetenschap de gezinshuiszorg in onze regio te versterken bestaat nog, en wordt later uitgevoerd.
Activiteit: <i>We werken op bovenregionaal niveau aan verschillende ontwikkelingen in de specialistische jeugdhulp</i> Op verschillende onderdelen binnen de specialistische jeugdhulp wordt de samenwerking op bovenregionaal niveau geïntensiveerd. Er zijn SPUK's (specifieke	<i>We werken op bovenregionaal niveau aan verschillende ontwikkelingen in de specialistische jeugdhulp</i>

Programma Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	
Begroting 2023	Jaarverslag 2023
uitkeringen) beschikbaar om gewenste inhoudelijke ontwikkelingen te faciliteren, zoals voor de afbouw van de 3-milieus verblijfsvormen en de jeugdzorgPlus. Door het kabinet zijn middelen beschikbaar gesteld om de vastgoedtransitie die hiervoor nodig is mogelijk te maken. De overgang van de huidige accommodaties naar meer (gewenste) kleinschalige woonvormen voor jeugdigen gaat immers gepaard met kosten voor de zorgaanbieders. Ook wordt de samenwerking gezocht op de zogenaamde essentiële functies: specifiek hoog specialistisch aanbod voor jeugdigen met complexe problematiek van dien aard dat dit vraagt om samenwerking een bepaalde schaalgrootte.	Op verschillende onderdelen binnen de specialistische jeugdhulp is de samenwerking op bovenregionaal niveau geïntensiveerd. Er zijn SPUK's (specifieke uitkeringen) beschikbaar gekomen om gewenste inhoudelijke ontwikkelingen te faciliteren, zoals voor de afbouw van de 3-milieus verblijfsvormen en de JeugdzorgPlus. Door het kabinet zijn middelen beschikbaar gesteld om de vastgoedtransitie die hiervoor nodig is mogelijk te maken. De overgang van de huidige accommodaties (gebaseerd op 8 kinderen) naar meer (gewenste) kleinschalige woonvormen voor jeugdigen gaat immers gepaard met (incidentele) kosten voor de zorgaanbieders. In zowel JeugdzorgPlus als driemilieu verblijfsvormen zijn pilots gestart waarin de medewerkers in kleinschalige groepen (variërend van 4-6 jeugdigen) zorg bieden. Ook zijn in de Jeugdzorg Plus nieuwe veldnormen geïmplementeerd. Deze veldnormen zijn gericht op het bieden van relationele veiligheid om daarmee te komen tot het verminderen van dwang en drang. Ook zijn alle afzonderingsruimtes gesloten. Het implementeren van de veldnormen vraagt een cultuuromslag bij medewerkers. Verder was er planvorming omdat het residentieel onderwijs wordt herzien en de verantwoordelijkheid voor het onderwijs aan deze jongeren straks bij de samenwerkingsverbanden liggen. In 2023 is gestart met de verwerving van de zogenaamde essentiële functies: specifiek hoog specialistisch aanbod voor jeugdigen met complexe problematiek van dien aard dat dit vraagt om samenwerking een bepaalde schaalgrootte. Het idee is dat in 2025 een uniforme overeenkomst is gesloten tussen 54 gemeenten en meerdere zorgaanbieders die deze opdracht in gezamenlijkheid ervaren.
Doel: We verbeteren de veiligheidsketen voor jeugdigen door een systeemgerichte aanpak, meer preventieve jeugdbescherming en duurverkorting van ondertoezichtstellingen.	
Activiteit: <i>We werken in heel Gelderland met uniforme contracten, tarieven en heldere samenwerkingsafspraken met de Gecertificeerde Instellingen (GI) voor jeugdbescherming</i> Voorheen waren er bovenregionaal grote verschillen in tarieven, contracten en de samenwerking in de praktijk. In de Gelderse Verbeteragenda Jeugdbescherming zijn er op bovenregionaal niveau uniforme afspraken gemaakt over en met de	<i>We werken in heel Gelderland met uniforme contracten, tarieven en heldere samenwerkingsafspraken met de Gecertificeerde Instellingen (GI) voor jeugdbescherming</i> In 2023 is gewerkt met de verbeterde samenwerkingsafspraken. Voorheen waren er bovenregionaal grote verschillen in tarieven, contracten en de samenwerking in de praktijk. In de Gelderse Verbeteragenda Jeugdbescherming zijn er op bovenregionaal

Programma Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	
Begroting 2023	Jaarverslag 2023
Gecertificeerde Instellingen. In 2022 hebben we deze afspraken geïmplementeerd, in 2023 werken we met de verbeterde samenwerkingsafspraken.	niveau uniforme afspraken gemaakt over en met de Gecertificeerde Instellingen. Onze implementatie-coördinator ziet lokaal toe dat de afspraken worden nageleefd, en zet acties/werkafspraken
Doel: We voorkomen huisuitzettingen, leiden toe naar zorg, werken aan het perspectief van multi-probleemhuishoudens en beperken de overlast als gevolg van dakloosheid en psychiatrische en/of psychosociale problematiek.	
Activiteit: <i>We verminderen de druk op de opvang en borgen de winteropvang voor daklozen</i> De maatschappelijke opvang staat onder druk omdat er meer daklozen zijn. We verminderen deze druk door enerzijds meer aandacht te vragen en projecten op te starten om het wonen (al dan niet met begeleiding) te faciliteren zoals Droombankje en Binder. Anderzijds doen wij dit door (tijdelijk) te zorgen voor extra opvangplekken. Tegelijkertijd zorgen wij voor een adequate winteropvang.	<i>We verminderen de druk op de opvang en borgen de winteropvang voor daklozen</i> In 2023 stond de winteropvang op het NDW21 terrein. De opvang heeft goed gefunctioneerd maar de doelgroep die er gebruik van maakt wordt zwaarder. Er zijn een aantal ernstige incidenten geweest. Najaar 2023 is de winteropvang opgesteld achter de Jan Massinkhal met een beoogde gebruiksduur van twee jaar. In de winter van 2023 is de opvang meerdere keren volledig vol geweest waardoor het nodig was om te zien naar extra opvang tijdens vorstperiodes.
Activiteit: <i>We verbeteren hulp aan straatsekswerkers</i> De tippelzone blijft open en wij blijven zorg en ondersteuning bieden aan straatsekswerkers. We zetten hierbij de komende periode in op het ontwikkelen van een hulpmethodiek die meer aansluit bij deze doelgroep om hen meer en beter te motiveren om uit het straatsekswerk te stappen.	<i>We verbeteren hulp aan straatsekswerkers</i> Door de inzet van IrisZorg en het Leger des Heils kunnen we door middel van begeleiding, toegesneden op de problematiek van de doelgroep, hulp bieden aan straatsekswerkers. Huiskamer de Cirkel biedt een plek waar straatsekswerkers binnen kunnen lopen en hun verhaal kwijt kunnen. Daarnaast is op de tippelzone beveiliging aanwezig.
Doel: We bieden opvang aan inwoners (uit Nijmegen en regio) die dakloos zijn geworden en werken aan herstel richting zo zelfstandig mogelijk wonen en participeren.	
Activiteit: <i>We optimaliseren de keten van schuldhulpverlening</i> Dit doen we met bewindvoerders door de implementatie en uitvoering van het convenant met bewindvoerders en uitvoering te geven aan het adviesrecht. Op basis van dit adviesrecht kan de gemeente de rechtbank adviseren of iemand met problematische schulden hulp moet krijgen van een beschermingsbewindvoerder of anderszins geholpen kan worden. We zorgen voor een goede aansluiting van de	

Programma Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	
Begroting 2023	Jaarverslag 2023
financieel expert in de wijk met de buurtteams en investeren in de aansluiting met ketenpartners.	
	<i>We ondersteunen ongedocumenteerden</i> Uitgeprocedeerde azielzoekers worden in Nijmegen opvangen in de Bed-Bad-Broodvoorziening of door 1 van de 2 particuliere opvangorganisaties. Het aantal opvangplaatsen bedraagt 46. Middels juridische toetsing en begeleiding is geprobeerd een groep van 40 - 55 personen perspectief te bieden waardoor er een einde komt aan de situatie van ongedocumenteerd zijn (hieronder valt tevens begeleiding naar land van herkomst).
Doel: We bieden een beschermende woonomgeving aan inwoners (uit Nijmegen en regio) die vanwege hun ernstige psychiatrische of psychosociale problemen (nog) niet in staat zijn zelfstandig te wonen en werken aan herstel richting zo zelfstandig mogelijk wonen en participeren.	
Activiteit: <i>We creëren een solide basis voor de regionale samenwerking beschermd wonen en maatschappelijke opvang per 2023</i> We werken de gemaakte afspraken over regionale samenwerking inzake beschermd wonen en maatschappelijke opvang verder uit en zorgen voor een regionale begroting, zodat we per 2023 de rol van centrumgemeente kunnen blijven vervullen en de zorg aan de inwoners van Nijmegen (en regio) wordt gecontinueerd. Financiële regionale samenwerking gaat – vanwege de uitstel van de invoering van het verdeelmodel – waarschijnlijk pas in per 2024.	<i>We creëren een solide basis voor de regionale samenwerking beschermd wonen en maatschappelijke opvang per 2023</i> De decentralisatie voor beschermd wonen is opnieuw uitgesteld en staat nu gepland per 2025. Met regiogemeenten bereiden we ons voor op de uitwerking van doordecentralisatie en de inkoop voor beschermd wonen per 2025. Nijmegen heeft als centrumgemeente met de regiogemeenten een regiobegroting voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang afgesproken. We hebben eerder in de evaluatie van het beleidsplan Samen Dichtbij ten aanzien van de ambulantisering vastgesteld dat verdere afbouw van de intramurale bedden (binnen een instelling) achterhaald is. Het aandeel van Beschermd Thuis (mensen wonen zelfstandig maar met veel begeleiding) t.o.v. Beschermd wonen intramuraal is de afgelopen jaren gestegen van 23% (eind 2020) naar 47% (medio 2023). Een lichte uitbreiding van ons intramurale aanbod voor onze kwetsbaarste bewoners is echter o.a. vanwege wachtlijsten wenselijk. Tegelijkertijd blijven we inzetten op de opbouw van meer beschermd thuis, m.n. in de regiogemeenten.

Programma Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	
Begroting 2023	Jaarverslag 2023
Doel: We bieden slachtoffers van huiselijk geweld en kindermishandeling een veilige omgeving en er wordt ingezet op het voorkomen, vroegsignaleren, stoppen en duurzaam doorbreken van geweld.	
Activiteit: <i>We dragen zorg voor de uitvoering van de lokale aanpak 'Samen voor een thuis zonder geweld Nijmegen'</i> Deze heeft als belangrijkste speerpunten: 1. Meer aandacht bij het onderwijs voor kinderen en jongeren met een onveilige thuissituatie, 2. Een betere samenwerking aan veiligheid, 3. Een lokale alliantie financieel misbruik bij ouderen in Nijmegen, 4. De juiste ondersteuning bij complexe scheidingen, en 5. Werken met migrantenorganisaties en sleutelfiguren bij huiselijk geweld en kindermishandeling in het algemeen en eengerelateerd geweld in het bijzonder.	<i>We dragen zorg voor de uitvoering van de lokale aanpak 'Samen voor een thuis zonder geweld Nijmegen'</i> We hebben gewerkt aan de uitvoering van de belangrijkste speerpunten in de aanpak 'Samen voor een thuis zonder geweld': 1. Meer aandacht bij het onderwijs voor kinderen en jongeren met een onveilige thuissituatie, 2. Een betere samenwerking aan veiligheid, 3. Een lokale alliantie financieel misbruik bij ouderen in Nijmegen, 4. De juiste ondersteuning bij complexe scheidingen, en 5. Werken met migrantenorganisaties en sleutelfiguren bij huiselijk geweld en kindermishandeling in het algemeen en eengerelateerd geweld in het bijzonder.
Activiteit: <i>We werken vanuit een nieuwe visie gericht aan hulp bij complexe scheidingen</i> Vanuit de regionale aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling is al jaren aandacht voor complexe scheidingen. De ambitie in de regio Nijmegen is dat iedere ouder na een scheiding met hun kinderen weer een eigen gezinsleven opbouwt en dat er rust en welzijn komt voor iedereen. In 2022 is de visie, en de manier waarop je deze missie handen en voeten geeft, aangescherpt. De focus verschuift van één gezin één plan naar twee gezinnen twee plannen. In 2023 wordt deze visie verder geïmplementeerd vanuit een samenwerkingsverband dat in ieder geval bestaat uit Sterker, EntreaLindhout, Jeugdbescherming Gelderland, Oidos en de regio gemeenten. Zij realiseren een regionaal expertisepunt voor scheiden dat in de loop van drie jaar als doel heeft om ouders en netwerk te informeren en professionals te ondersteunen bij complexe scheidingen. Het beoogd resultaat betreft minder schade van conflicten bij scheidingen.	<i>We werken vanuit een nieuwe visie gericht aan hulp bij complexe scheidingen</i> In februari 2023 is een Regionaal Expertise Project (complexe) scheidingen gestart. Gedurende minimaal twee jaar vormen jeugdzorg, ggz en lokale teams een samenwerkingsverband voor consultatie en advies bij (complexe) scheidingen. Deze professionals van Sterker sociaal werk, EntreaLindhout, Pro Persona, Jeugdbescherming Gelderland bundelen expertise en werken samen met Oidos en de regio gemeenten aan rust en welzijn van alle gezinsleden in een scheiding. Zodat ex-partners een eigen gezinsleven opbouwen en dat er rust en welzijn komt voor iedereen. In het project wordt gewerkt vanuit een nieuwe visie, die zicht kenmerkt doordat de focus verschuift van één gezin één plan naar twee gezinnen twee plannen. In 2023 hebben in de periode februari-december gesprekken plaatsgevonden waarbij experts met name de buurtteams ondersteunden. Er zijn in totaal 107 van dit soort consultaties gedaan.

Programma Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	
Begroting 2023	Jaarverslag 2023
Activiteit: <i>We verbeteren aandacht en zorg voor kwetsbare gezinnen</i> In 2022 is een intensievere samenwerking tussen Gecertificeerde Instellingen, Veilig Thuis, Raad voor de Kinderbescherming en lokale teams voorbereid in een zogenaamde toekomsttuin. In oktober 2022 zijn we gestart met een toekomsttuin in Dukenburg. Het doel is dat gezinnen en huishoudens op tijd en op de juiste manier geholpen worden bij het herstellen én borgen van ieders veiligheid. Vanuit een transparant en eenvoudig hulpverleningsproces dat rechtsbeschermend is voor iedere betrokkene. Wij gaan daarvoor de samenwerking tussen gemeentelijke wijkteams, veiligheidspartners en zorgaanbieders op een andere manier organiseren. Professionals krijgen in de toekomsttuin de ruimte om te doen wat nodig is en te laten wat niet werkt.	<i>We verbeteren aandacht en zorg voor kwetsbare gezinnen</i> In de proeftuin Samen Verder Nijmegen Dukenburg is een intensievere samenwerking tussen Gecertificeerde Instellingen, Veilig Thuis, Moviera, Raad voor de Kinderbescherming en lokale teams. In oktober 2022 is deze proeftuin gestart om, samen met Zaltbommel, te beproeven wat het werken volgens het landelijke Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming inhoudt. Het doel is dat gezinnen en huishoudens op tijd en op de juiste manier geholpen worden bij het herstellen én borgen van ieders veiligheid. Vanuit een transparant en eenvoudig hulpverleningsproces dat rechtsbeschermend is voor iedere betrokkene. Complexe veiligheids casuïstiek wordt aangemeld door Veilig Thuis of Buurtteams en samen met veiligheidspartners en zorgaanbieders wordt hulp op een andere manier georganiseerd. Professionals krijgen in de toekomsttuin de ruimte om te doen wat nodig is en te laten wat niet werkt. In 2023 heeft de proeftuin Samen Verder in de periode januari-oktober 26 keer consultatie en advies gegeven in casuïstiek, 33 keer intensief in samenwerking met het buurtteams casuïstiek begeleid en 5 casussen zijn in monitoringsfase of afgerond/interventies op als deze onduidelijk zijn of tot verwarring leiden.
Activiteit: Met zorgpartijen en corporaties werken we in 2023 aan de opgave op Wonen & Zorg. De ambitie op termijn is om inclusieve wijken te creëren. Met woningcorporaties en gemeenten in regio Rijk van Nijmegen stellen we middels de Werkgroep Bijzondere Bemiddeling 6% van de vrijkomende woningen beschikbaar voor bijzondere zorgdoelgroepen. Verder zoeken we met gemeenten uit Rijk van Nijmegen naar mogelijkheden om, verspreid over deze regio, extra woonplekken voor bijzondere doelgroepen te creëren. We onderzoeken in het verlengde daarvan met Portaal of we in Lent een 'Gemengd Wonen-project' kunnen realiseren die bijdraagt aan uitstroom uit BW en het creëren van een inclusieve wijk.	
Activiteit: Op basis van de ontwikkelvisie Winkelsteeg werken we aan de voorbereiding van de transformatie van dit gebied om zo ruimte te bieden aan werken, wonen en (maatschappelijke) voorzieningen. Vooruitlopend daarop werken	

Programma Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	
Begroting 2023	Jaarverslag 2023
we in 2023 samen met de woningbouwcorporatie aan de realisatie in 2024 van circa 500 flexibele woningen, NDW21. Dit wordt een gemengde, leefbare wijk in het hart van Winkelsteeg.	
Activiteit: We blijven passende ondersteuning bieden aan de bewoners van de zorgwoningen in de Weezenhof en we proberen ook in Nijmegen Noord dergelijke woningen te realiseren. Ook in de regio kijken we naar mogelijkheden om deze bijzondere woonvorm te realiseren en sluiten we aan bij lokale initiatieven.	
Activiteit: We breiden het aantal trajecten Housing First verder uit in Nijmegen en in de regio. Housing First is een vorm van wonen met ambulante, intensieve begeleiding en bedoeld voor dakloze mensen met meervoudige problemen, waarbij de toewijzing van een woning de start is van een traject waarbij zelfstandig wonen het doel is.	
Activiteit: We gaan door met de ambulantisering: van beschermd wonen naar beschermd thuis We willen zorg dichtbij de inwoners organiseren. Noodgedwongen (tijdelijke) verhuizingen naar instellingen willen we indien mogelijk voorkomen. We breiden daarom het aantal beschermd thuis plekken verder uit en brengen waar mogelijk het aantal beschermd wonen plekken verder terug.	
Activiteit: <i>We investeren in laagdrempelige en effectieve ondersteuning bij (dreigende) financiële problemen: vroeger, sneller en beter</i> Het huidige beleidsplan financiële dienstverlening en schuldhulpverlening loopt af. Samen met relevante partners werken we aan een nieuw beleidsplan voor de periode 2023 tot en met 2026. Hierin staat hoe gemeente Nijmegen het beleid voor integrale schuldhulpverlening vorm geeft. Het geeft uitvoering aan de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening en onze ambities voor de komende jaren. Het uitgangspunt is laagdrempelige en effectieve ondersteuning voor onze inwoners, waaronder ook de inzet van de financieel experts in de wijk (FEW) bij (dreigende) financiële problemen: vroeger, sneller en beter. In de ondersteuning van inwoners met betalingsachterstanden in hun vaste lasten (vroegsignalering) onderzoeken we de mogelijkheden de inzet te intensiveren en mogelijkheden van andere vindplaatsen van schuldenproblematiek.	

¹ In de begroting 2023 zijn de activiteiten niet geordend naar de doelen. In de jaarstukken is dat wel gedaan. Voor de leesbaarheid van deze tabel heeft de auditcommissie ervoor gekozen de activiteiten uit de begroting op te nemen bij het betreffende doel. Strikt genomen is in de programmaverantwoording geen sprake van een spiegel tussen begroting en jaarstukken.